

Ethiekcommissie KNGF

Jaarverslag 2024

Voorwoord

[Reglementair](#) heeft de Ethiekcommissie van het KNGF mede als doelstelling om het bestuur van het KNGF gevraagd en ongevraagd te adviseren over de inhoud van de beroepsethiek, de Beroepscode voor de Fysiotherapeut en de bevordering van de aandacht daarvoor. Wijzigingen van de Beroepscode voor de Fysiotherapeut worden voorgelegd aan het Bestuur en aan de leden op de ALV.

1. Samenstelling van de commissie

De Ethiekcommissie kent conform haar reglement een samenstelling van tenminste drie en maximaal vijf leden. De meerderheid van de leden is praktiserend fysiotherapeut en lid van het KNGF; twee leden zijn klinisch gezondheidswetenschapper, een lid gezondheidswetenschapper en één lid is zorgethicus. De voorzitter is opgeleid tot gespreksleider moreel beraad.

In 2024 zijn Dhr. J. Keizer (1 april) en Dhr. B. Koning (1 juni) toegetreden tot de Ethiekcommissie. De benoeming van de leden geschiedde door het Bestuur van het KNGF. Mw. M.S. Bunschoek heeft na twee volledige termijnen op 1 juli 2024 afscheid genomen van de commissie. We zijn haar zeer dankbaar voor haar jarenlange inzet.

De samenstelling van de commissie op 31 december 2024 was als volgt:

Voorzitter: Mw. N. Haneveer

Leden: Dhr. J. Keizer
Mw. J. van Esch-Smeenge
Dhr. Dr. R. van Oorsouw
Dhr. B. Koning

De Ethiekcommissie is bijgestaan door een medewerker van het kantoor KNGF. De eerste helft van het jaar was dit Mw. E. de Rooij, de tweede helft Dhr. A. Tjissen. Per 12 juli 2024 heeft Mw. J. van Esch-Smeenge de vrijgekomen secretariële functie van de commissie overgenomen van Mw. M.S. Bunschoek.

2. Vergaderingen en werkwijze van de Ethiekcommissie

In de verslagperiode kwam de Ethiekcommissie samen op 13 februari, 12 juli, 4 oktober (heideag) en 3 december. De commissie kwam in vergadering bijeen op het kantoor in Amersfoort.

Op 3 december heeft Dhr. Dr. R. Kranenburg, bestuurslid met de portefeuille Beroepsinhoud, Onderwijs en Kwaliteitsontwikkeling, een deel van de vergadering van de Ethiekcommissie bijgewoond.

Er was vertegenwoordiging van de Ethiekcommissie bij alle Algemene Leden Vergaderingen van het KNGF. Leden van de Ethiekcommissie hadden een eigen aandachtsgebied om ontwikkelingen te kunnen inbrengen.

3. Behandelde onderwerpen

3.1 Algemeen

Het meerjarenplan zoals opgesteld in 2021, en besproken met Dhr. B. Engelsma, toenmalig bestuurslid KNGF, is tevens de basis geweest voor de prioritering van taken in 2023, gekoppeld aan de kwaliteiten en aandachtsgebieden van elk commissielid. Daarin zijn drie aandachtsgebieden leidend;

1. beheer en duiding van de beroepscode,
2. zichtbaarheid van de commissie bij KNGF-leden, en
3. bevorderen van de aandacht voor de beroepsethiek onder de leden, in het onderwijs en inhoudelijk in advisering en afstemming met het bestuur.

Met dit meerjarenplan wil de commissie, naast onderhoud van de beroepscode, investeren in nieuwe initiatieven. Met de wisseling zowel binnen het bestuur als binnen de commissie heroverwogen we prioriteiten, taakverdeling en haalbaarheid in 2024.

3.2 Ledenvragen

De Ethiekcommissie ontving in 2024 drie ledenvragen die door de commissie zijn behandeld. De commissie beoordeelt eerst of een ledenvraag binnen haar taken en expertise valt of dat een passender antwoord gegeven kan worden door KNGF-medewerkers met expertise op het gebied van verenigingstuchtrecht en klachtrecht en/of de vertrouwenspersoon. Twee vragen zijn door de commissie beantwoord: onderwerpen waren 'de rol als fysiotherapeut buiten werktijd' en 'de wetenschappelijke onderbouwing van de beroepscode'. De derde vraag, over het wetmatig beëindigen van een behandelrelatie, had naast een ethische ook een duidelijk juridische kant en is beantwoord in samenwerking met de KNGF-kantoororganisatie.

3.3 Beroepscode

De Beroepscode heeft betrekking op praktische waarden en normen van het beroep van fysiotherapeut. De Beroepscode dient binnen de beroepsgroep als leidraad voor het professioneel fysiotherapeutisch handelen in de dagelijkse praktijk, voor het onderwijs en bij (tucht)rechtspraak.

Een voorstel voor wijziging van regel 1.1.1 van de Beroepscode is besproken; daar de Beroepscode geldt voor alle BIG-geregistreerde fysiotherapeuten, al dan niet lid van het KNGF, en/of ingeschreven staan in een kwaliteitsregister gehouden onder de verantwoording van het KNGF. Deze wijziging zal ter beoordeling aan de ALV worden aangeboden in juni 2025.

3.4 Borging Beroepscode in het onderwijs

Ter borging van de Beroepscode van de Fysiotherapeut heeft de Ethiekcommissie meermaals contact gezocht met het SROF. De Ethiekcommissie heeft het SROF geadviseerd om de Beroepscode onder de aandacht te brengen binnen de verschillende opleidingen in Nederland. Hierbij is het advies gegeven om de Beroepscode in elk curriculum een centrale plek te geven. Hierbij is ook aandacht geweest voor (seksueel) grensoverschrijdend gedrag.

3.5 Bevorderen aandacht voor de beroepsethiek

In de FysioPraxis verscheen een artikel, geschreven door Mw. M.S. Bunskoek en Dhr. Dr. R. van Oorsouw in samenwerking met Dhr. Dr. A. Niemeijer, universitair docent en onderzoeker aan de Universiteit voor Humanistiek. Het betreft een opiniestuk waarin de auteurs kritische noten plaatsten bij Positieve Gezondheid. We wijzen bijvoorbeeld op het risico dat Positieve Gezondheid een verplichting kan worden om aan je gezondheid te werken en dat het in combinatie met de nadruk op preventie ertoe kan leiden dat er met een beschuldigende blik naar patiënten gekeken wordt.

Vanuit de Ethiekcommissie neemt Mw. van Esch-Smeenge deel aan het project ZorgVeilig, geïnitieerd door het KNMG. Dit project heeft als doel het ontwikkelen van een handelingskader voor zorgprofessionals om beter te kunnen omgaan met (online) bedreigingen en intimidatie door patiënten, familieleden, naasten, bezoekers en willekeurige burgers.

De Ethiekcommissie leverde op verzoek van de VvAA een casus met een ethisch dilemma aan ten behoeve van een artikel in de Arts & Auto.

4 Conclusie

De Ethiekcommissie bestond uit een bezetting vanuit zowel eerstelijns als tweedelijns fysiotherapeuten, docenten en een zorgethicus (tot 1 juli). De commissie vertegenwoordigt daarmee de praktijk, het onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en de zorgethiek. De groep toont groot enthousiasme als het gaat om hun vakgebied en de rol van ethiek daarin. Naast de inhoudelijke uitdagingen was er ook de uitdaging dit enthousiasme beheersbaar te houden binnen de beschikbare capaciteit. De commissie stelde het regelmatige overleg met het Bestuur van het KNGF op prijs.

Het contact bood de Ethiekcommissie handvatten om haar rol zo optimaal mogelijk te vervullen.

Namens de commissie,

Natasja Haneveer - Voorzitter